

Pozměňovací návrh

poslance Romana Onderky

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zákony související s přijetím zákona o evidenci skutečných majitelů a zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 909)

1. V části první se bod 78 upravuje takto:

„78. V § 11 odstavec 7 zní:

„(7) Povinná osoba, s výjimkou povinné osoby dle § 2 odst. 1 písm. c), může postup podle § 8 odst. 1 až 4 nahradit provedením identifikace fyzické osoby, která je klientem, nebo fyzické osoby jednající za klienta, tak, že

a) klient, který je

1. fyzickou osobou, zašle povinné osobě kopie příslušných částí průkazu totožnosti a nejméně jednoho dalšího podpůrného dokladu, z nichž lze zjistit údaje podle § 8 odst. 2 písm. a), pořízené podle § 10 odst. 4,
2. právnickou osobou, zašle povinné osobě doklad o své existenci a své identifikační údaje nebo si povinná osoba existenci a identifikační údaje klienta zjistí z veřejného rejstříku nebo evidence svěřenských fondů, nebo
3. svěřenským fondem, zašle povinné osobě doklad o své existenci a své identifikační údaje,

b) v případě, že za klienta jedná jiná osoba, klient zašle kopie dokladů podle písmene a) bodu 1 fyzické osoby oprávněné jednat za něj v tomto obchodu nebo obchodním vztahu a oprávnění této fyzické osoby k jednání za klienta,

c) povinná osoba zaznamená a ověří údaje a oprávnění zaslané podle písmen a) a b) a nemá pochybnost o skutečné totožnosti klienta nebo osoby, která za klienta jedná,

d) povinná osoba uzavře s klientem o tomto obchodu nebo obchodním vztahu smlouvu, jejíž obsah bude zaznamenán v textové podobě,

e) klient hodnověrným způsobem prokáže existenci platebního účtu vedeného na jeho jméno u úvěrové instituce nebo u zahraniční úvěrové instituce působící na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor,

f) první platba z této smlouvy bude provedena klientem prostřednictvím účtu podle písmene e) a

g) umožňuje-li to daný platební systém, bude tuto platbu doprovázet informace o účelu identifikace a označení povinné osoby, spolu se jménem a příjmením fyzické osoby, která dala platební příkaz k provedení platby podle písmene f); je-li klientem fyzická osoba, za kterou nejedná jiná osoba, a odůvodňuje-li to hodnocení rizik podle § 21a, není třeba zasílat kopii podpůrného dokladu podle písmene a) bodu 1, doprovází-li platbu tato informace.“

Důvodová zpráva

Na základě tohoto pozměňovacího návrhu dochází k omezení podmínek, za kterých mohou povinné osoby využívat institutu tzv. dálkové identifikace, tj. identifikace bez fyzické přítomnosti identifikovaného.

Na základě ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o AML“) je stanoven základní způsob provádění první identifikace povinnou osobou ve vztahu ke klientovi, který je fyzickou osobou, a to tak, že povinná osoba provede tuto identifikaci za fyzické přítomnosti identifikovaného s tím, že v rámci takto provedené identifikace jsou ze strany povinné osoby zjištěny všechny rozhodné skutečnosti, a to zejména zaznamenání všech povinných údajů dle Zákona o AML, a to na základě předloženého průkazu totožnosti spolu s ověřením shody podoby klienta s vyobrazením v průkazu totožnosti, resp. prověření zda-li je klient politicky exponovanou osobou nebo osobou, vůči níž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce.

Institut dálkové identifikace tak sám o sobě představuje výjimku z tohoto primárního, a tedy preferovaného, způsobu identifikace klienta dle Zákona o AML, který pouze reaguje na technologický rozvoj v oblasti elektronických komunikačních technologií, při jejichž využití dochází k radikálnímu omezování fyzického kontaktu mezi povinnými osobami dle Zákona o AML a jejich klienty.

V rámci projednávaného vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zákony související s přijetím zákona o evidenci skutečných majitelů a zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Sněmovní tisk č. 909“) pak dochází k rozšíření možnosti provádění vzdálené identifikace na všechny povinné osoby dle § 2 Zákona o AML. Navrhované rozšíření možnosti využití však nijak nezohledňuje společenskou rizikovost jednotlivých podnikatelských činností, kterým se povinné osoby věnují, v důsledku čehož byla možnost provedení dálkové identifikace rozšířena i na provozovatele hazardních her, kteří jsou povinnými osobami dle § 2 odst. 1 písm. c) Zákona o AML. Provozování hazardních her je přitom dlouhodobě vnímáno jako činnost spojená s velmi negativními celospolečenskými dopady, které významným způsobem ovlivňují životy nejen účastníků těchto her, ale i jejich širokého okolí. V této souvislosti lze citovat např. Ústavní soud, který se v rámci svého nálezu sp. zn. Pl. ÚS 56/10 ze dne 7.9.2011 vyjádřil o hazardních hrách poměrně jednoznačným způsobem, když je označil za aktivitu, která se

vyskytuje „převážně na okraji společensky akceptovaných aktivit, samozřejmě v míře různé podle typu a parametrů té které hry.“ Již ve světle těchto skutečností je zjevné, že oblast provozování hazardních her by měla být podřazena pod co možná nejpřísnější režim veřejnoprávní regulace, přičemž jakékoliv výjimky usnadňující jejich provozování by měly být předmětem podrobného posouzení ze strany zákonodárce tak, aby nemohlo dojít k případnému ohrožení veřejného pořádku či jiných zákonem chráněných zájmů.

Právě v tomto kontextu je nutné posuzovat i navrhované rozvolnění pravidel pro dálkovou identifikaci klientů, které se má dle sněmovního tisku č. 909 uplatňovat i na provozovatele hazardních her. Ve prospěch uvolnění podmínek pro dálkovou identifikaci hovoří na jedné straně skutečnost, že provozovatelé hazardních her provozovaných prostřednictvím internetu (dále jen „internetové hazardní hry“) plní na základě zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů, nikoliv nevýznamné povinnosti při registraci každého hráče (zejména pak ověření totožnosti skrz centrální registry a zaregistrování platebního prostředku, jehož je hráč majitelem nebo držitelem). Na straně druhé je však nutno upozornit, že veškeré tyto povinnosti jsou plněny distančním způsobem, kdy provozovatel v konečném důsledku nemá, a z objektivního hlediska ani nemůže mít, skutečně jistotu, že osoba, která se právě registruje k účasti na internetové hazardní hře je skutečně tou osobou, za kterou se vydává. Tato nejistota je o to výraznější vzhledem k tomu, že základní povinnosti každého provozovatele hazardních her je zabránit účasti na hazardních hrách osobám mladším 18 let. Registrační úkony dle zákona o hazardních hrách však neumožňují provozovateli nijak prověřit skutečnou totožnost žadatele o registraci, kterým v konečném důsledku může být velmi snadno mladistvý, který využívá v domácnosti volně dostupné doklady svých rodičů. Ve světle těchto skutečností pak povinná identifikace klienta dle Zákona o AML představuje v případě regulace provozování internetových hazardních her de facto jedinou skutečnou pojistku před možným zneužitím identity za účelem účasti na internetových hazardních hrách.

Tím, že vládní návrh zákona v podobě sněmovního tisku č. 909 umožňuje provozovatelům hazardních her provádět dálkovou identifikaci tak dochází k významnému oslabení opatření zajišťujících ochranu identity před jejím zneužitím, nehledě na významný pozitivní dopad z pohledu ochrany mladistvých.

Z výše uvedených důvodů se lze domnívat, že systém, ve kterém jednotlivé povinné osoby požívají rozdílnou úroveň důvěry pokud jde o možnost provádět identifikaci klienta bez jeho přítomnosti se tak jeví být zcela na místě. Finanční a úvěrové instituce, kterým je již dnes umožněno provádět identifikaci klienta za využití elektronických komunikačních technologií totiž obecně podléhají přísnějšímu režimu pokud jde o státní dohled, odbornou způsobilost a

bezpečnostní standard, který je v rámci tohoto podnikatelského segmentu nastaven nepochybně výše, než tomu je u provozovatelů hazardních her. Stejně tak je rozdílná i motivace, s jakou jednotlivé povinné osoby k ověření identifikace přistupují. Lze se domnívat, že motivace provozovatelů hazardních her umožnit hraní internetových hazardních her i pro osoby, u nichž existuje důvodné podezření, že došlo k zneužití dokladů totožnosti nebo ještě nedosáhly zákonné hranice 18 let, bude u provozovatelů hazardu několikanásobně vyšší, než motivace finanční a úvěrové instituce umožnit takové osobě otevření bankovního účtu.

S ohledem na výše uvedené se proto tímto pozměňovacím návrhem navrhuje vyjmutí provozovatelů hazardních her z režimu dálkové identifikace klientů dle ustanovení § 11 odst. 7 Zákona o AML.

V Praze dne 15. 9. 2020

Roman Onderka, v. r.